

**แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลของ
โรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก**
**Guidelines for quality assurance operations within the digital age
of private schools in the Moei River basin group under
the Tak Provincial Education Office.**

¹จันทร์คำ ชุมภู และ ²ประจบ ขวัญมัน

¹ChanKhum Chumpoo and ²Prajob Kwanmun

^{1,2}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

^{1,2}Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University.

¹Corresponding Author's Email: 654140126@live.kpru.ac.th

Received: January 25, 2025; **Revised:** April 19, 2025; **Accepted:** April 21, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล 3) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบผสานวิธี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ กระบวนการหาคุณภาพเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ การทดสอบค่าที (t-test Independent) การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (F-test) : one-way Anova) นำเสนอผลวิจัยเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมยสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตากในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทาง การศึกษายังขาดการส่งเสริมหรือการให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแก่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การทำความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษา การวางแผนการประเมินและการตรวจสอบไม่ชัดเจน มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบไม่ชัดเจน และขาดความต่อเนื่องในการประเมินผล 3) ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก จำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงานภาพรวมไม่แตกต่างกัน 4) แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก พบว่า

ควรจัดบุคลากรเข้ารับการอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรจัดทำคู่มือแผนการจัดการศึกษา ควรกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมาย ควรติดตามความก้าวหน้าตามปฏิทินและระยะเวลาที่กำหนด และควรสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม และควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ: แนวทางการดำเนินงาน; การประกันคุณภาพการศึกษา; ยุคดิจิทัล; โรงเรียนเอกชน; อริยสัจ 4

Abstract

The purposes of this research were to (1) study the conditions and the problems of internal quality assurance operation in digital era of private schools in Lumnammoiei cluster under Tak Provincial Educational Office, (2) compare the conditions of internal quality assurance operation in digital era of private schools in Lumnammoiei cluster under Tak Provincial Educational Office classified by school size and working experience, and (3) find the guidelines to develop internal quality assurance operation in digital era of private schools in Lumnammoiei cluster under Tak Provincial Educational Office. The samples consisted of 205 administrators and teachers of private schools in Lumnammoiei cluster under Tak Provincial Educational Office. The research instruments were a questionnaire and an interview. The data were analyzed using mean ($\bar{X}$), standard deviation S.D., frequency distribution (f), percentage (%), t-test, F-test, and One-Way ANOVA. The results revealed that (1) In general, the conditions of internal quality assurance operation in digital era of private schools in Lumnammoiei cluster under Tak Provincial Educational Office were at the high level. (2) The problems of internal quality assurance operation in digital era of private schools in Lumnammoiei cluster under Tak Provincial Educational Office were that teachers and educational personnel did not encourage community and inform organizations the educational quality assurance. The development of staff training for educational planning was quite limited. Evaluation planning was not clear. Job assignment was not clear. The evaluation was inconsistent. (3) The comparison of the conditions of internal quality assurance operation in digital era of private schools in Lumnammoiei cluster under Tak Provincial Educational Office classified by school sizes and working experiences was found that there was no difference. (4) The development guidelines of internal quality assurance operation in digital era of private schools in Lumnammoiei cluster under Tak Provincial Educational Office were that personnel should be allowed to have trainings in educational quality assurance continuously. The manual of educational management should be set. The indicators should be clear and meet the goals. The monitoring should be scheduled. The collaborative environment should be set.

Keywords: Development Guidelines; Quality Assurance System; Digital Era; Private School; The four noble truth

บทนำ

การพัฒนานวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและยังส่งผลกระทบต่อชีวิตของประชาชนในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ที่ต้องเผชิญกับเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการการทำงานเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน ดังนั้น

ผู้บริหารการศึกษารุ่นใหม่จึงควรเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้รู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศต่อไป ซึ่งเป็นบทบาทของการศึกษาที่ต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะและความรู้ในเรื่องดังกล่าว

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและยกระดับมาตรฐานการศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนาดิจิทัล เพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีการพัฒนาการบริหารจัดการให้ก้าวสู่การเป็นหน่วยงานดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในกระบวนการทำงานและการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงานและขั้นตอนการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว มีการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564) และการประกันคุณภาพภายในมีข้อจำกัด ปัญหาด้านครูและบุคลากรที่ยังขาดความรู้ มีความเข้าใจไม่ตรงกัน และยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบคุณภาพภายใน และการเตรียมรับการประกันภายนอก ตลอดจนกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนยังมิได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรมเพียงพอ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาด้านการประสานงานของหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงฯ ปัญหาการนำผลการประกันคุณภาพภายในไปใช้ปรับปรุงพัฒนา และการเผยแพร่ผลการประเมินต่อสาธารณชน ยังกระทำจำกัดและไม่เห็นเป็นรูปธรรม ทำให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอก ไม่เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาเท่าที่ควร รวมถึงระบบการประเมิน คุณภาพภายนอกของ สมศ.หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษายังขาดความเชื่อมโยง ต่อกัน ส่งผลให้การนำผลการประเมินไปใช้ยังไม่เป็นรูปธรรมและเป็นที่เข้าใจตรงกัน การนำธรรมมาใช้ในการจัดอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักอริยสัจ 4 ในการวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในงานประกันคุณภาพ เช่น การยอมรับความจริงในปัญหาคุณภาพการศึกษา (ทุกข์) ค้นหาสาเหตุของปัญหาหรือข้อบกพร่อง (สมุทัย) และหาวิธีการแก้ไข (นิโรธ) ผ่านกระบวนการหรือวิธีการที่เหมาะสม (มรรค) โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนในการดำเนินการจัดการทำงานคุณภาพภายในยุคดิจิทัล

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก มีสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน ทั้งหมด จำนวน 24 แห่ง (ปีการศึกษา 2566) ซึ่งทุกแห่งต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริการ จัดการอย่างเป็นระบบ โดยจัดทำระบบสารสนเทศที่ประกอบด้วยข้อมูลด้านบุคลากร ผู้เรียนหลักสูตร แผนงาน โครงการ กิจกรรม และเครือข่ายชุมชน เพื่อให้สามารถบูรณาการข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ครอบคลุม อีกทั้งยังพบปัญหาในการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเข้าใจ และสามารถดำเนินการจัดกระบวนการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในยุคดิจิทัล อีกทั้งยังควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนขาดการจัดทำแผนงานโครงการ และกิจกรรมที่ครอบคลุมครบถ้วน ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) นอกจากนี้จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายใน

ของสถานศึกษาผู้ประเมินได้มีข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาจัดทำระบบบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์และควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์และพันธกิจของสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา แผนการเรียนรายภาคตามสาระหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาควรมีการกำกับ ดูแลและส่งเสริมให้แก้ปัญหาในลักษณะของการศึกษา ทั้งนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานการศึกษา กระบวนการและผลผลิต ผลลัพธ์ ที่เกิดจากการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งทางสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก ได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพ ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และด้านการประเมินคุณภาพ ซึ่งจากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก ว่ามีองค์ประกอบใดบ้าง ที่ส่งผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก ซึ่งเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมเพื่อนำข้อมูลที่ได้ ไปพัฒนาปรับปรุงระบบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเป็นแนวทางพัฒนาสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประเภทการปฏิบัติงาน
3. เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาด้วยวิธีการสืบค้นจากเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิ งานวิจัย

งานวิทยานิพนธ์ หนังสือและวารสาร ในประเด็นเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา และการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น และ มีการสัมภาษณ์เชิงลึก

ขั้นตอนที่ 2 ประชากร/พื้นที่วิจัย 1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มลุ่มน้ำเมย จำนวน 428 คน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และแบ่งเป็นสัดส่วน จำนวน 205 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์บริหารงาน ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษไป จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์บริหารงาน ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 5 คน 3) นักวิชาการศึกษา หรืออาจารย์ผู้สอนระดับมหาวิทยาลัย ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 คน 4) ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ด้าน การประกันคุณภาพการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษไป จำนวน 2 คน 5) ครูวิชาการหรือครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษไป จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบเลือกตอบหลายคำตอบ (Multiples response) และแบบสัมภาษณ์โครงสร้าง (Structured interview) โดยมีประเด็นที่ครอบคลุมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก

ขั้นตอนที่ 4 การรวบรวมข้อมูลการวิจัย คือ 1) ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และ 2) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 17 คน บันทึกข้อมูลตามที่ต้องการด้วยตนเอง ทั้งแบบออนไลน์ และตามสถานที่ที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ การทดสอบค่าที (t-test Independent) และการหาค่า ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) : one-way ANOVA

ขั้นตอนที่ 6 สรุปผลการศึกษาวิจัย 1) นำข้อมูลสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลการวิจัย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา 2) นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 17 คน มาวิเคราะห์ (Content Analysis) หาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากที่สุด ได้แก่ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษามีการประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก และสถานศึกษาเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาต่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษาส่งเสริมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีบทบาทในการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก และสถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตามผลจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยศึกษาจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นหลัก อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับชอบโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการ อยู่ในระดับมากที่สุด และสถานศึกษาสรุปผลการดำเนินงานของกิจกรรมโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาการประชุมวางแผนชี้แจงขั้นตอน วิธีการ กำหนดปฏิทิน สร้างความเข้าใจ เตรียมการและร่วมมือในการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ครบทุกโครงการ/กิจกรรม อยู่ในระดับมาก และสถานศึกษาประเมินและตรวจสอบสอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ดำเนินการโครงการ/กิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีสรุปผลการดำเนินงานข้อมูลการติดตามผลการดำเนินการอย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุด และสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินการโครงการ/กิจกรรม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการจัดทำรายงานผลประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยสภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง มีคุณสมบัติที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภาระงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สถานศึกษานำเสนอรายงานประจำปีของสถานศึกษาให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมาก และสถานศึกษารายงานผลและเปิดเผยข้อมูล ผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ อยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ สถานศึกษาวางแผน พัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษานำผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นการปรับปรุงและพัฒนาอยู่ในระดับมาก และสถานศึกษาออกแบบ พัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตากที่พบมากที่สุด 3 อันดับ ในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีการส่งเสริมหรือการให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแก่ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รองลงมาคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามี การรับรู้และเข้าใจเรื่องงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาค่อนข้างน้อย และมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองหรือชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย

2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย รองลงมา คือ มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการ

จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย และ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไม่ชัดเจน

2.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย รองลงมา คือ มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย และมีการจัดทำบันทึกการดำเนินงานตามแผนตามแผนการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อยและไม่ชัดเจน

2.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีการวางแผนการประเมินและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาไม่ชัดเจน รองลงมา คือ มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย และมีการนำผลการประเมินไปปรับใช้และแก้ไขค่อนข้างน้อย

2.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีการวางแผนการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อยและไม่ชัดเจน รองลงมา คือ มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย และมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย

2.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีการมอบหมายงานให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินงานจัดทำจัดส่งรายงานการประเมินตนเองค่อนข้างน้อย รองลงมา คือ มีช่องทางการเผยแพร่รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อสาธารณชนไม่หลากหลายวิธีการ

2.7 ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีการวางแผนการประเมินผลการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพไม่ต่อเนื่องและไม่ชัดเจน รองลงมา คือ การส่งเสริมสนับสนุน การประเมินผลการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพไม่ต่อเนื่อง และมีการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพไม่ต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า

ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชนกลุ่มกลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก จำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มกลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มน่านน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก จำแนกตามประสบการณ์ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า

ผลการหาแนวพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มน่านน้ำเมย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษาควรจัดบุคลากรเข้ารับการอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ สถานศึกษาควรสร้างสื่อความรู้ที่สามารถทำความเข้าใจง่าย และสถานศึกษาควรมีช่องทางสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในรูปแบบออนไลน์

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษาควรจัดการอบรมและพัฒนาทักษะการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษาควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างความเข้าใจ และสถานศึกษาควรนำแผนปฏิบัติการสู่ที่ปฏิบัติที่ชัดเจน

3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษาควรจัดทำคู่มือแผนการจัดการศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษาควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนา และสถานศึกษาควรนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ผ่านระบบเทคโนโลยีต่างๆ

4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษาควรกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมาย รองลงมา คือ สถานศึกษาควรใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมินทั้งออนไลน์และออนไลน์ ในการรวบรวมข้อมูลที่ครบถ้วน และสถานศึกษาควรปรับปรุงและพัฒนาตามผลการประเมิน

5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษาควรติดตามความก้าวหน้าตามปฏิทินและระยะเวลาที่กำหนด รองลงมา คือ สถานศึกษาควรประเมินและสรุปผลการดำเนินงาน และสถานศึกษาควรกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน

6. ด้านการจัดทำรายงานผลประเมินตนเองของสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษาควรวางแผนการทำงานและกำหนดระยะเวลาอย่างเหมาะสม รองลงมา คือ สถานศึกษาควรติดตามและให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะเป็นระยะๆ ตามรอบการปฏิบัติงาน เช่น รายไตรมาส ราย 6 เดือน หรือ ราย 9 เดือน และสถานศึกษาควรจัดสรรงานตามความสามารถและความเชี่ยวชาญของแต่ละคน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ

7. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง พบว่า อันดับแรก คือ สถานศึกษาควรวางแผนพัฒนาตามผลการประเมิน รองลงมา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม และสถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชนกลุ่มน้ำเมย

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตากในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนด กลยุทธ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา วางแผนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโดยศึกษาจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นหลัก ประชุมวางแผนชี้แจงขั้นตอน วิธีการ กำหนดปฏิทิน สร้างความเข้าใจเตรียมการและร่วมมือในการประกันคุณภาพภายใน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ดำเนินการโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง มีคุณสมบัติที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภาระงาน รวมทั้งวางแผนพัฒนาการดำเนินของสถานศึกษาตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาริพาณิชย์ ปทาน (2566) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระทรวง ศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา รวมทั้ง การปฏิบัติตามกฎกระทรวง จึงทำให้สถานศึกษาได้ดำเนินการกำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาให้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบทความต้องการ ทิศทางการจัดการศึกษาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา นำมากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทวัส หาหอม (2567) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพที่ 7 จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการสนับสนุนครูในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ตามความต้องการในการจัดประสบการณ์ การวางแผนการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน จัดประสบการณ์การเรียนรู้ นำผลจากประเมินของครูและการประเมินระดับชาติ ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษาและส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาด้านการดำเนินงานในสถานศึกษา

2. ปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก มีการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย นอกจากนี้มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไม่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการทำแผนการจัดการศึกษา และการวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบโดยการกำหนดบทบาทของบุคลากร วิธีดำเนินการที่ไม่ชัดเจน รวมถึงการสะท้อนความต้องการของชุมชนในทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทวัส หาหอม (2567) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพที่ 7 จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรขาดการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา อย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง การกำหนดวิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชาหรือข้อมูลที่อ้างอิง ไม่ครอบคลุมทุกด้าน และยังไม่มีการนำเอาข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์สภาพและปัญหภายใน และภายนอกของสถานศึกษามาใช้ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวัฒน์ น้อยพิทักษ์ (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสกลนคร พบว่า อัธยาศัยโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมใน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านมีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และด้านแผนพัฒนาสะท้อนความต้องการของชุมชนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายมีทิศทางที่ชัดเจน

3. การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมย สังกัด

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมยไม่ได้แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามขนาดของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในบริบทอื่นที่ชี้ให้เห็นว่ามาตรฐานที่กำหนดในระดับหน่วยงานกำกับดูแลส่งผลให้ทุกสถานศึกษาดำเนินงานในลักษณะใกล้เคียงกัน โดยไม่ขึ้นอยู่กับขนาดหรือทรัพยากรของสถานศึกษา การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลในโรงเรียนเอกชนกลุ่มลุ่มน้ำเมยไม่ได้แตกต่างกันเมื่อพิจารณาตามประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร สาเหตุหลักน่าจะมาจากการปฏิบัติงานที่อิงตามกรอบมาตรฐานและนโยบายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับสามารถดำเนินงานได้ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในบริบทอื่นที่ให้ผลลัพธ์ลักษณะเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาหะมะบาคอรี มาซอ (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามตัวแปรอายุโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1: การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยเสนอร่างมาตรฐานต่อคณะกรรมการเพื่อรับความเห็นชอบจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยังมีปัญหา เช่น ครูและบุคลากรมีความเข้าใจน้อย ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมต่ำ รวมถึงขาดการสื่อสารและการประชุมที่ชัดเจน จึงควรจัดอบรมและสัมมนาให้บุคลากรอย่างต่อเนื่อง สร้างสื่อความรู้ที่เข้าใจง่าย ใช้ช่องทางออนไลน์สื่อสาร และส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครองในการกำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน.

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือ สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา พร้อมส่งเสริมและตรวจสอบให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีบทบาทในการดำเนินงานตามแผน แต่พบปัญหาความรู้ในการจัดทำแผนที่ยังน้อย การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรต่ำ และบทบาทหน้าที่ที่ไม่ชัดเจน จึงควรจัดอบรมพัฒนาทักษะในการจัดทำแผน ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยให้การวางแผนแม่นยำและรวดเร็ว พร้อมนำแผนไปปฏิบัติอย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง

3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาพัฒนาจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยส่งเสริมให้ครูดำเนินการตามแผนและกิจกรรมที่กำหนด แต่ยังพบปัญหาครูและบุคลากรขาดความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่ำ และการบันทึกการดำเนินงานไม่ชัดเจน จึงควรจัดทำคู่มือแผนการศึกษา อบรมเชิงปฏิบัติการ และใช้เทคโนโลยีในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน สร้างความเข้าใจ และเตรียมการประกันคุณภาพภายในอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังคงขาดแผนการประเมินที่ชัดเจน มีส่วนร่วมในการประเมินต่ำ และขาดการนำผลการประเมินไปปรับปรุง จึงควรกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนตามเป้าหมาย ใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมิน และปรับปรุงพัฒนาตามผลการประเมินเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบความสอดคล้องของกิจกรรมต่าง ๆ ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้คุณภาพ แต่ยังคงขาดแผนการติดตามผลที่ชัดเจน มีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนต่ำ และไม่มีเครื่องมือในการติดตามผลที่มีประสิทธิภาพ จึงควรดำเนินการติดตามผลตามปฏิทินและระยะเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งประเมินและสรุปผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความต่อเนื่อง

6. การจัดทำรายงานผลประเมินตนเองของสถานศึกษา สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อความโปร่งใสและใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน แต่ยังพบปัญหาการมอบหมายงานไม่ชัดเจน ขาดการอบรมและการจัดเตรียมข้อมูล และช่องทางเผยแพร่รายงานที่จำกัด จึงควรวางแผนการทำงานและกำหนดระยะเวลาอย่างเหมาะสม พร้อมติดตามและให้คำแนะนำ จัดสรรงานตามความสามารถ และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ข้อมูลครบถ้วนและครอบคลุมทุกด้าน

7. การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง คือ สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพต่อเนื่อง แต่ยังคงขาดการวางแผนและการประเมินผลที่ชัดเจน การติดตามและประเมินผลไม่เป็นระบบ และการสนับสนุนยังไม่เพียงพอ จึงควรวางแผนพัฒนาตามผลการประเมิน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

สรุป

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีหลายแนวทางสำคัญ โดยเริ่มจากการจัดอบรมและสัมมนาให้บุคลากรเกี่ยวกับการประกันคุณภาพและการใช้สื่อออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครองในการกำหนดมาตรฐานการศึกษานั้นสำคัญ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาควรใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อความแม่นยำและความรวดเร็ว รวมถึงการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง การประเมินผลการดำเนินงานต้องมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนและการปรับปรุงตามผลการประเมิน นอกจากนี้ยังต้องติดตามผลการดำเนินการและทำรายงานผล ประเมินตนเอง โดยการวางแผนและติดตามอย่างเหมาะสม การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาควรทำอย่างต่อเนื่อง โดยมีการวางแผนพัฒนาตามผลการประเมินและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การดำเนินการตามแนวทางเหล่านี้จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน.

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรนำผลวิจัยด้านการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องมากำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติหรือนโยบายด้านการพัฒนาสถานศึกษาเอกชนเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีความตระหนักในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะส่งผลให้คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการและคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำคู่มือแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน อันได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ควรที่จะนำผลการวิจัยด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อกำหนดเป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการทำแผนและการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องจะให้มีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมเข้ามามีส่วนรับรู้รับทราบมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการส่งเสริมการกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เหตุเพราะการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจนตรงตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด สามารถทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการดำเนินงานการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เหตุเพราะบุคลากรทางการศึกษามีส่วนช่วยในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้ตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- ชาร์ฟี ปทาน. (2566). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชเทพสตรี.
- ธีรภัทร ภัทรสกล. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มาหะมะบาคอรี มาขอ. (2564). การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- วิวัฒน์ หาหอม (2567). แนวทางการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพที่ 7 จังหวัดพิษณุโลก. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- วิวัฒน์ น้อยพิทักษ์. (2563). สภาวะ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสกลนคร. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ศึกษาธิการจังหวัดตาก, สำนักงาน. (2566). รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2566. ตาก: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก.
- สภาศึกษา, สำนักงานเลขาธิการ. (2561). สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 ปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0. กรุงเทพฯ: พรินทวานกราฟฟิค.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2565). รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.).